

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W KONINIE
ДЕРЖАВНА ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА В КОНІНІ
UNIWERSYTET NARODOWY W UŻHORODZIE
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
AKADEMIA KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO W CHERSONIU
ХЕРСОНСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕПВНОЇ ОСВІТИ
PAŃSTWOWY UNIWERSYTET PEDAGOGICZNY W KRZYWYM ROGU
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ROZWÓJ NOWOCZESNEJ EDUKACJI I NAUKI – STAN, PROBLEMY, PERSPEKTYWY.

WYMIARY INSTERDYSCYPLINARNE

Pod redakcją:

Jan Grzesiak, Ivan Zymomyra, Vasyl Ilnytskyj

**РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ:
РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ.**

ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНІ ВИМІРИ

За редакцією:

Ян Гжесяк, Іван Зимомря, Василь Ільницький

Konin – Użhorod – Chersoń – Krzywý Róg
2019

Конін – Ужгород – Херсон – Кривий Ріг
2019

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43
Р 64

Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Інтердисциплінарні виміри / [редактори-упорядники: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. – Конін – Ужгород – Херсон – Кривий Ріг: Посвіт, 2019. – 268 с.

Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki – stan, problemy, perspektywy. Wymiary interdyscyplinarne / [red.: J. Grzesiak, I. Zymomyra, W. Ilnytskyj]. – Konin – Użhorod – Chersoń – Krzywy Róg: Posvit, 2019. – 268 s.

ISBN 978-617-7235-50-6

Видання містить матеріали, що лягли в основу доповідей VI-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства та літературознавства, історичних, суспільних та природничих наук, туризму, фізичного виховання та реабілітації. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Kolegium redakcyjne:

dr hab., prof. **J.Grzesiak**; dr hab., prof. **P.Goldyn**; dr hab., prof. **I.Zymomyra**; dr hab., prof. **M.Zymomyra**; dr hab., prof. **W.Ilnytskyj**; **V.Boychuk**; dr **N.Hrybok**; dr **P.Davydov**; dr hab., prof. **J.Kuzmenko**; dr hab., prof. **O.Newmerżycka**; **O.Nepsha**; dr **Ewa Czaja**; dr **Maria Sobieszczyk**; dr **Katarzyna Wojciechowska**; dr **O.Zymomyra**;

Redakcyjna kolegia:

д-р габ, проф. **Я.Гжесяк**; доктор філологічних наук, проф. **І.Зимомря**; доктор філологічних наук, проф. **М.Зимомря**; доктор історичних наук, проф. **В.Ільницький**; **В.Бойчук**; кандидат педагогічних наук, доц. **Н.Грибок**; кандидат філософських наук, доцент **П.Давидов**; доктор педагогічних наук, проф. **Ю.Кузьменко**; доктор педагогічних наук, проф. **О.Невмержицька**; **О. Непша**; д-р **Ева Чая**; д-р **Марія Собещик**; д-р **Катажина Войтєховска**; кандидат філологічних наук, доц. **О.Зимомря**.

Recenzenci:

dr hab., prof. Zenon Jasiński

dr hab., prof. Ihor Dobriański

Recenzenti:

д-р габ., проф. Зенон Ясінський

д-р педагогічних наук, проф. Ігор Добрянський

ISBN 978-617-7235-50-6

© Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький, 2019
© Посвіт, 2019

СУСПІЛЬНІ НАУКИ

Бездітко Ю., Іщенко М. Фактори впливу на розвиток мережі відокремлених структурних підрозділів банків в Україні.....	215
Бездітко Ю., Преображенський Д. Оцінка фінансової стійкості банків з іноземним капіталом у банківській системі України.....	217
Зимомря О. Засоби масової інформації в політичній системі.....	219
Іваненко В., Купрєєнко М. Основні професійні та особисті якості майбутнього вчителя фізичної культури.....	221
Іванова В., Сугоняк Я. Шляхи формування екологічного світогляду та екологічної культури майбутніх вчителів географії.....	223
Круглій Б. Іван Франко про основні принципи виховання свідомих та свобідних громадян суспільства.....	225
Кухарська Н. До питання про трансформацію економіки України в нових реаліях господарювання.....	227
Мудрик О., Давидов П. Проблема якості надання медичної допомоги: аналіз основних видів порушень.....	229
Петришин Г. Імітаційні практики в сучасній освіті України.....	231
Прохорова Л., Непша О., Зав'ялова Т. Проблеми формування геолого-геоморфологічних понять у шкільному курсі географії.....	234
Сідак С. Світовий досвід використання відновлювальних джерел енергії та перспективи їхнього застосування в Україні.....	236
Ткачишина О. Характеристика стереотипів сучасного інформаційного простору.....	237
Шаран Н. Психосоматичні аспекти формування дерматологічної патології.....	239

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ

Апанасенко Г. Як протидіяти вимиранню України.....	241
Гасинець Я., Куруц Н., Карбованець О., Демчинська М. Практики та їхнє значення в підготовці фахівців-біологів.....	242
Загайкан Ю., Спринь О. Дослідження працездатності головного мозку та функціональної рухливості у дітей із зоровою деривацією.....	243
Іванченко О., Іванчук К. Видове різноманіття деревних насаджень паркового комплексу Соборної площі м. Дніпро.....	244
Козицька О., Трохимчук І. Лісорозведення на радіаційно забруднених територіях (на прикладі Березнівського району Рівненської області).....	246
Мельник В., Денисюк Н. Вміст парникових газів в атмосферному повітрі м. Рівне.....	248
Мороз О., Трохимчук І. Малина як цінна продовольча і лікарська культура.....	250
Павлішен Д. Різноманітність ентомофауни лучних біоценозів.....	252
Шукрута Л., Воловик Г. Комахи-шкідники та шкодочинність верхівкового короїда (<i>Ips Acuminatus</i>) сосни звичайної (<i>Pinus Silvestris</i>) Острівського лісництва.....	254
Яворівський Р., Яблонська О. Видовий склад родини <i>Scrophulariaceae</i> R. Br. у флорі Зборівського району Тернопільської області.....	256
Відомості про авторів.....	259

ОСНОВНІ ПРОФЕСІЙНІ ТА ОСОБИСТІ ЯКОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Діяльність учителя приховує в собі величезні можливості для зміцнення та вдосконалення фізичного і психічного здоров'я учнів. Такі можливості повинні виражатись у відповідних особистісних якостях та рисах характеру такого вчителя, необхідних йому для професійної діяльності. Такі якості можуть позитивно впливати на формування в учнів мотивації до занять спортивними іграми чи, скажімо, прагнень виконувати загально розвивальні вправи [2].

У зв'язку із цим у системі підготовки майбутніх учителів фізичної культури слід приділяти увагу не лише розвитку рухових умінь і фізичному вдосконаленню, а й формуванню особистісних якостей, які вони будуть застосовувати у своїй професійній діяльності.

З особистісних властивостей і якостей майбутнього фахівця з фізичної культури можна відзначити необхідність формування моральності та здатності до творчого мислення і, відповідно, до творчого підходу в самій діяльності.

На думку дослідників [3, 4, 6, 7, 8], найбільш важливі професійні та особисті якості вчителя фізичної культури можна поділити на:

1. Етичні. Вони виражаються в поведінці, в поглядах і виконують функцію регулювання поведінки людини. Вчитель фізичної культури повинен володіти цілим комплексом етичних якостей: гуманізмом, культурою, чесністю, вимогливістю, оптимізмом, оскільки етичне виховання учнів на заняттях фізичної культури повинне базуватись не тільки на словесній формі впливу на них, а перш за все на особистому прикладі.

Постійний контроль за своєю поведінкою необхідний учителю тому, що учні мають схильність повторювати і наслідувати поступкам і діям учителя. Тому такі дії повинні включати в себе доброту, чуйність, дружелюбність і доброзичливість, життєрадісність, почуття гумору, віру в учнів, в досягнення ними поставлених цілей, навіть, якщо ці учні є неуспішними і з відхиленнями в поведінці. Тобто віра в учнів змушує і їх вірити в своє виправлення. В свою чергу у емоційно неврівноваженого учителя, з негативним настроєм учні бувають нервовими, не рівними по відношенню один до одного, у них пропадає інтерес до занять фізичною культурою.

2. Комунікативні (включаючи педагогічний такт) якості. До них відносяться спілкування, ввічливість, доброзичливість та ряд інших. Ці якості допомагають учителю фізичної культури встановлювати контакт з учнями в процесі спілкування і тим самим сприяють успіху в навчальній роботі.

3. Вольові. Ці якості мають велике значення для успішної педагогічної діяльності вчителя фізичної культури. До них відносяться витримка, наполегливість, терпеливість, вимогливість, рішучість, сміливість. Не терпеливий учитель, бажаючи швидше досягнути результату від своїх учнів, форсує навантаження, порушуючи тим самим принцип поступовості і доступності навчання і тому ставить під загрозу здоров'я учнів.

Неодмінним вольовим проявом учителя повинна бути його вимогливість. Учні дуже поважають учителів, які досягають результату без грубого примушування і погроз.

Велике значення для учителя фізичної культури має винахідливість. На уроці фізичної культури часто виникають ситуації, які потребують швидкого прийняття рішень. Якщо ж учитель в таких ситуаціях розгубився, то учні можуть розцінювати таку поведінку, як прояв його некомпетентності.

4. Інтелектуальні якості. До цих якостей відносять: ясність, логічність і оперативність мислення, його критику, уяву, винахідливість та інші риси. Особливу роль у діяльності вчителя

фізичної культури відіграє оперативність мислення, яка характеризує його здатність швидко знаходити оптимальні рішення педагогічних задач, які виникають в процесі навчання.

5. Психомоторні. Ці якості особливо необхідні вчителю фізичної культури. Оскільки вправи, які він повинен демонструвати учням, потребують великої фізичної підготовленості. Одним із ефективних засобів для розвитку таких фізичних якостей являються саме ігрові види спорту (баскетбол, волейбол, гандбол та інші).

6. Рухові якості. Одним із основних завдань учителя фізичної культури є розвиток в учнів основних життєво важливих фізичних якостей. Одним із найважливіших завдань фізичного виховання школярів є розвиток фізичних якостей, таких як сила, витривалість, гнучкість, бистрота та спритність. Великий вплив на виховання цих якостей мають спортивні ігри, тому учитель фізичної культури повинен володіти знаннями, уміннями і навичками з ігрових видів спорту з метою ефективності і правильного своєчасного розвитку усіх фізичних якостей.

Для того, щоб учитель фізкультури міг проводити заняття, використовуючи елементи різних видів спорту, йому потрібно володіти відповідними знаннями, вміннями, навичками, які є одними з елементів педагогічної майстерності вчителя. Існує кілька рівнів педагогічної майстерності вчителя фізичної культури [5].

Маючи елементарний рівень педагогічної майстерності, педагог володіє лише окремими елементами рухових дій. Базовий рівень характеризується стабільно сформованими руховими навичками в одному виді спорту. Досконалий рівень мають педагоги, що володіють методикою проведення занять, яка підходить до багатьох дисциплін фізичної культури, та досконало володіють навичками з декількох видів спорту. Творчий рівень передбачає ініціативність, творчість у професійній діяльності. Педагог самостійно конструює оригінальні, педагогічно доцільні прийоми й способи взаємодії. Причому його діяльність базується на результатах рефлексивного аналізу [1].

ЛІТЕРАТУРА

1. Абдураман А.Ш., Купрєєнко М.В., Непша О.В. Сутність професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури. *Актуальные научные исследования в современном мире*. Переяслав-Хмельницький, 2019. Вып. 1 (45). Ч. 4. С. 39–43.

2. Іваненко В., Купрєєнко М., Непша О. Педагогічні умови формування професійної спрямованості майбутніх фахівців з фізичної культури. *Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтегрованому контексті: Матеріали III-ї Міжнародної науково-практичної конференції, 29–30 березня 2018 року* / [редактори-упорядники: І. Зимомря, В Ільницький, Г. Бурунова, Д Романюк, А. Сохал]. Ченстохова-Ужгород-Дрогобич: Посвіт, 2018. С. 19–21.

3. Котова О.В., Непша О.В. Структурні компоненти підготовки майбутніх вчителів фізичної культури у вищих навчальних закладах. *Збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Херсон: ХДУ. 2014. Вип. 81. Том 1. С. 164–168.

4. Професійно важливі якості вчителя фізичної культури [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://oplib.ru/random/view/286371>. [01.03.2019].

5. Психологічні особливості особистості тренера [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ukrbukva.net/print:page,1,38878-Psihologicheskie-osobennosti-lichnosti-trenera.html> [01.03.2019].

6. Проценко А.А. Функциональное содержание профессиональной деятельности учителя физической культуры. *Вестник адукацыі (Вестник образования)*. Минск, 2017. № 10 (октябрь). С. 18–25.

7. Проценко А.А. Структура підготовки майбутніх учителів фізичної культури до формування професійних компетентностей *Збірник наукових праць: Педагогічні науки*. Херсон, 2017, т. 2. С. 121–125.

8. Солоненко А. Виховання праксеологічної культури студентів педагогічного університету (спеціальність «Фізична культура») у процесі професійної підготовки. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2014. № 6. С. 141–152.